

Go!

Pedagogische begeleidingsdienst

Huis van het GO!

Willebroekkaai 36

1000 Brussel

 LEERPLAN
7DE JAAR
GERICHT OP
INSTROOM
ARBEIDSMARKT

FARMACEUTISCH TECHNISCH ASSISTENT

NA OK4

ZEVENDE LEERJAAR
(7de jaar)

LEERPLANNUMMER
7OK4/FARMA

INSPECTIENUMMER
Volgt na goedkeuring

Versiedatum
14/04/2025

DOMEINGEBONDEN

STUDIEDOMEIN

STEM

Inhoudstafel

Inleiding	3
Samenhang	3
Uitgangspunten	3
Eigenheid van de studierichting	3
Doelgroep	3
Onderwijskwalificatie	4
Logische doorstroommogelijkheden	4
Gepersonaliseerd Samen Leren	4
Ruimte voor het eigen pedagogisch project	5
Opbouw van de leerplandoelen	6
Herkomst van de doelen	6
De leerplandoelen	6
Subdoelen	7
Minimale inhoudelijke afbakening	7
Nummering van de leerplandoelen	7
Leerplandoelen	8
Samenhang ‘doelen die leiden naar een of meer erkende beroepskwalificaties’ – leerplandoelen	14
Concordantie beroepskwalificatie – leerplandoelen	16
Minimale materiële vereisten	17
Vakkenkoppeling	18
Pedagogisch – didactische ondersteuning	19

Inleiding

Samenhang

Vermits er in dit leerjaar geen algemene vorming voorzien is, staat dit leerplan op zichzelf.

Uitgangspunten

Bij het formuleren van de doelen voor deze studierichting is er over gewaakt dat het ambitieniveau hoog ligt voor alle leerlingen. Bovenop de doelen die opgenomen zijn in het curriculumdossier heeft het GO!, vanuit haar ambitie om kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden aan alle leerlingen, GO!-doelen toegevoegd. Het geheel van de leerplandoelen is evenwichtig opgesteld met oog voor de haalbaarheid voor alle leerlingenprofielen.

Eigenheid van de studierichting

In deze studierichting worden de competenties van de **beroepskwalificatie farmaceutisch technisch assistent** gerealiseerd.

De farmaceutisch technisch assistent werkt onder verantwoordelijkheid van de apotheker waarbij hij/zij geneesmiddelenvoorschriften ontvangt en registreert, magistrale bewerkingen uitvoert en geneesmiddelen, parafarmaceutische producten en medical devices aflevert teneinde de patiënt te voorzien van deze producten en in te lichten over het juist en veilig gebruik ervan.

Doelgroep

De leerlingen die in dit zevende specialisatiejaar starten, komen in principe uit een studierichting in de derde graad binnen hetzelfde (sub)domein. Hierdoor hebben deze leerlingen meerdere competenties die in dit specialisatiejaar aan bod komen reeds (ten dele) verworven. Het is belangrijk dit in kaart te brengen en mee te nemen in de vormgeving van het curriculum zodat de focus gelegd wordt op deze competenties die nieuw zijn in dit specialisatiejaar.

In deze studierichting kunnen ook leerlingen uit andere vooropleidingen instromen. Afhankelijk van de reeds verworven competenties door de leerling zullen competenties die reeds uitgebreid aan bod kwamen in de logische vooropleiding maar niet verworven werden door de betrokken leerling extra aandacht vragen.

Leerlingen in deze studierichting kunnen een keuze gemaakt hebben voor duaal leren wat inhoudt dat ze afwisselend op een werkplek én op school willen leren.

Onderwijskwalificatie

Een onderwijskwalificatie geeft weer wat je moet kennen en kunnen om verdere studies aan te vatten, te functioneren in onze maatschappij of een bepaald beroep uit te oefenen. In de Vlaamse kwalificatiestructuur zijn de kwalificaties ondergebracht op 8 niveaus, van basisonderwijs tot universiteit.

Deze studierichting situeert zich op VKS-niveau 4. De uitgangspunten voor een VKS-niveau 4 zijn:

- Kennis en vaardigheden:
 - concrete en abstracte gegevens (informatie en begrippen) uit een specifiek domein interpreteren
 - reflectieve cognitieve en productieve motorische vaardigheden toepassen
 - gegevens evalueren en integreren
 - strategieën ontwikkelen voor het uitvoeren van diverse taken en om diverse, concrete, niet-vertrouwde (maar weliswaar domeinspecifieke) problemen op te lossen
- Context, autonomie en verantwoordelijkheid:
 - handelen in een combinatie van wisselende contexten
 - autonoom functioneren met enig initiatief
 - volledige verantwoordelijkheid voor eigen werk opnemen
 - het eigen functioneren evalueren en bijsturen met het oog op het bereiken van collectieve resultaten

De verwachtingen uit de onderwijskwalificatie vormen een hulpmiddel voor leraren en vakgroepen om de afbakening van de leerplandoelen concreet vorm te geven.

Logische doorstroommogelijkheden

Farmaceutisch technisch assistent is een studierichting met een dubbele finaliteit. Dat houdt in dat de leerling voorbereid wordt op succesvolle doorstroom naar een job op de arbeidsmarkt, naar graduaatsopleidingen of (professionele) bacheloropleidingen binnen hetzelfde interessegebied. De leerlingen kunnen ook kiezen voor een ander specialisatiejaar.

Gepersonaliseerd Samen Leren

De ambitie van het GO! is duidelijk. Gepersonaliseerd samen leren betekent dat we met elke lerende, binnen een sociale context, maximaal rendement nastreven op het vlak van leervermogen, leerwinst en leermotivatie. Vanuit een sterke basis- en vakdidactiek zetten we extra in op 'differentiatie', het verhogen van autonomie via het aanleren van zelfregulerende vaardigheden en 'samen leren'. We maken daarvoor gebruik van evidence-informed praktijken en een onderzoekende aanpak op school. Gepersonaliseerd samen leren in het GO! vindt geïntegreerd plaats binnen de realisatie van het totale curriculum en kan alleen gerealiseerd worden met de actieve betrokkenheid van zowel de lerende, de leraar als het (school)beleid.

Vanuit deze visie willen we samen met alle onderwijsprofessionals ons DNA 'samen leren samenleven' en ons pedagogisch project waarmaken. Het is ons positief antwoord op de diversiteit die we in onze klassen zien, de nood aan een groeipad naar autonomie en de nood om een samenverhaal te maken.

Ruimte voor het eigen pedagogisch project

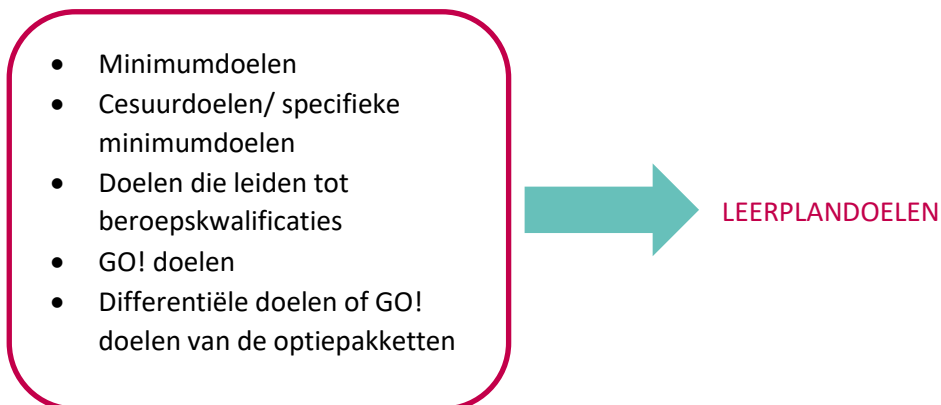
Cruciaal in elke studierichting staat de realisatie van de leerplandoelen. De leerplannen en de lessentabellen van het GO! zijn echter zodanig opgesteld dat het lerarenteam beschikbare ruimte heeft om een schooleigen pedagogisch project te realiseren:

- Enerzijds bieden de leerplannen ruimte om binnen de voorziene tijd zoals aangegeven in de lessentabel, de leerplandoelen verder uit te diepen of te verbreden;
- Anderzijds is er binnen de lessentabel vrije ruimte voorzien waarbij de school eigen accenten kan leggen.

Opbouw van de leerplandoelen

Herkomst van de doelen

De leerplandoelen van het GO! in de tweede en derde graad zijn afkomstig van verschillende bronnen:

De doelen van dit leerplan zijn afkomstig van:

- doelen die leiden tot beroepskwalificaties
- GO!-doelen

De leerplandoelen

Elk leerplandoel heeft minimum 1 handelingswerkwoord. Een overzicht van de handelingswerkwoorden met, indien nodig, een verklaring is terug te vinden op de GO! Navigator.

Aan elk leerplandoel wordt een beheersingsniveau toegevoegd. Voor de leerplannen van het GO! maken we gebruik van een eigen GO!-taxonomie, geïnspireerd op de Taxonomie van Bloom:

- Memoriseren: Gegevens zoals begrippen, formules... kunnen ophalen zonder gebruik te maken van hulpmiddelen.
Geen enkel leerplandoel heeft 'memoriseren' als beheersingsniveau. Memoriseren zonder context kan immers nooit het einddoel zijn. Memoriseren kan wel een belangrijk element zijn om een leerplandoel te realiseren.
- Begrijpen: Inzicht verwerven en dit inzicht helder kunnen weergeven, al dan niet aan de hand van voorbeelden.
- Toepassen: Formules, technieken, regels... kunnen toepassen.
- Analyseren: Op basis van nieuwe gegevens, informatie, kenmerken, verbanden... tot een besluit komen
- Evalueren: Op basis van nieuwe gegevens, informatie, kenmerken, verbanden... en aan de hand van criteria, argumenten... een oordeel onderbouwen.
- Creëren: In het kader van een probleemstelling, onderzoek, opdracht... een product ontwikkelen zoals een oplossing, een realisatie, een presentatie...

Er is geen hiërarchie tussen de verschillende beheersingsniveaus. Wel zal je om een 'hoger' beheersingsniveau te bereiken meestal ook gebruik maken van onderliggende beheersingsniveaus, bijvoorbeeld memoriseren om te analyseren.

In de GO! Navigator worden de beheersingsniveaus aan de hand van een filmpje uitgelegd.

Subdoelen

De subdoelen zijn niet vrijblijvend geformuleerd maar maken integraal deel uit van het leerplandoel. Elk subdoel moet bijgevolg aangeboden worden. Alle subdoelen samen dekken het leerplandoel.

Minimale inhoudelijke afbakening

Het concept van de minimumdoelen wordt doorgetrokken naar de leerplandoelen van het GO!. Dit concept houdt in dat de kennis die noodzakelijk is om het leerplandoel te realiseren niet expliciet wordt opgesomd. Indien er twijfel kan ontstaan of een bepaald kenniselement al dan niet tot het leerplandoel behoort, wordt het uitdrukkelijk vermeld via onderliggende bullets. Concreet betekent dit dat de onderliggende bullets deel uitmaken van het leerplandoel en als dusdanig ook aan bod moeten komen.

Om leerplandoelen te realiseren, is er vaktaal nodig. Hoewel vaktaal niet expliciet in de leerplandoelen wordt opgenomen, maakt vaktaal wel deel uit van het leerplandoel. Net zoals dit het geval is bij andere kenniselementen is het aan de leraar om te bepalen welke vaktaal er nodig is om het leerplandoel te realiseren.

Het gehanteerde concept vertrekt van een groot vertrouwen in de professionaliteit van de leraar. Vanuit een professionele deskundigheid zal de leraar bepalen welke kennis er nodig is om het doel te realiseren waarbij de kenniselementen die in de bullets zijn aangegeven of expliciet vermeld in het leerplandoel minimaal worden meegenomen.

Nummering van de leerplandoelen

Boven elk leerplandoel staat er een nummering. De betekenis is de volgende:

BK7_01.01

1

- Links in de eerste rij van elk leerplandoel staat het GO!-volgnummer (bijvoorbeeld BK7_01.01):
 - BK7: Het gaat hier over een doel uit het zevende jaar dat leidt tot een beroepskwalificatie
 - 01.01: Dit is het volgnummer van het leerplandoel.
 - Doelen van de vorm 01.xx hebben betrekking op generieke doelen en zijn op eenzelfde manier geformuleerd in alle studierichtingen van deze graad en deze finaliteit.
 - Doelen van de vorm 02.xx hebben betrekking op specifieke doelen die eigen zijn aan deze studierichting.
- Rechts in de eerste rij van elk leerplandoel staat de herkomst van het leerplandoel (bijvoorbeeld 1 of geen nummer):
 - Het nummer verwijst naar het corresponderend doel in het curriculumdossier. De curriculumdossiers zijn terug te vinden op de website van AHOVOKS.
 - Indien er geen nummer staat, gaat het over een GO!-doel.

BK7_01.01.01

Subdoel 1

- Ook de subdoelen krijgen een nummering (bijvoorbeeld BK7_01.01.01):
 - Dit is het eerste subdoel van het leerplandoel BK7_01.01
- Indien een subdoel overeenkomt met een specifiek minimumdoel wordt de verwijzing naar het minimumdoel rechts in de tabel opgenomen.
- Niet elk leerplandoel heeft subdoelen.

Leerplandoelen

BK7_01.01	1
De leerlingen werken in teamverband met aandacht voor de organisatiecultuur, communicatie en procedures. ¹	
toepassen	
BK7_01.01.01	Subdoel 1
De leerlingen passen strategieën toe om teamgericht te werken.	
BK7_01.01.02	Subdoel 2
De leerlingen passen strategieën toe om doelgericht te communiceren.	
BK7_01.01.03	Subdoel 3
De leerlingen passen interne procedures en afspraken toe.	
BK7_01.02	2
De leerlingen handelen kwaliteitsbewust. ²	
toepassen	
BK7_01.02.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures uit stappenplannen, instructiefiches of handleidingen toe.	
BK7_01.02.02	Subdoel 2
De leerlingen passen strategieën voor planning en organisatie toe.	
BK7_01.02.03	Subdoel 3
De leerlingen passen strategieën voor kwaliteitscontrole toe.	

¹ Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

² Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

BK7_01.03	3
De leerlingen handelen economisch en duurzaam. ³	
toepassen	
BK7_01.03.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures toe om kostenbewust om te gaan met materialen, grondstoffen of tijd.	
BK7_01.03.02	Subdoel 2
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot milieuvorschriften. <ul style="list-style-type: none">• richtlijnen voor het sorteren en afvoeren van afval	
BK7_01.04	4
De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch. ⁴	
toepassen	
BK7_01.04.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot veilig handelen. <ul style="list-style-type: none">• beschermingsmaatregelen	
BK7_01.04.02	Subdoel 2
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot ergonomisch handelen.	
BK7_01.04.03	Subdoel 3
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot hygiënisch handelen. <ul style="list-style-type: none">• reinigings- en ontsmettingsrichtlijnen• steriliteit: principes	
BK7_01.04.04	Subdoel 4
De leerlingen passen technieken voor EHBO toe.	

³ Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

⁴ Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

BK7_01.05

5

De leerlingen bouwen de eigen deskundigheid op.⁵

toepassen

⁵ Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

BK7_02.01

6

De leerlingen handelen volgens de professionele en deontologische code.

- deontologisch kader met betrekking tot de uitoefening van het beroep
- regelgeving met betrekking tot de uitoefening van het beroep
- reglementering van geneesmiddelen met een bijzonder statuut
- gebruik van richtlijnen: farmaceutische handelingen, nosocomiale infecties, preventieve maatregelen

toepassen

BK7_02.02

7

De leerlingen handelen en communiceren professioneel binnen een patiëntgerichte zorgrelatie.

- diversiteit in functie van patiëntencontact
- farmaceutische zorg: principes

toepassen

BK7_02.03

8

De leerlingen plannen en organiseren de opgedragen taken.

- richtlijnen van goede farmaceutische praktijkvoering

toepassen

BK7_02.04

9

De leerlingen interpreteren geneesmiddelenvoorschriften en voeren ze uit.

- farmaceutische producten en hun posologie

toepassen

BK7_02.05

10

De leerlingen leveren OTC, voedingssupplementen, parafarmaceutische producten en medische hulpmiddelen af.

- farmacologie in functie van de farmaceutisch technisch assistent
- dermatologische producten
- dierengeneesmiddelen
- fytofarmaceutische producten
- homeopathie
- medische hulpmiddelen
- voedings- en hulpstoffen
- productpresentatie en merchandising

toepassen

BK7_02.06

11

De leerlingen voeren magistrale bereidingen uit, etiketteren en verpakken ze.

- farmaceutische technologie
- farmaceutisch rekenen

toepassen

BK7_02.07

12

De leerlingen voeren administratieve taken uit.

- farmaceutische tarificatie

toepassen

BK7_02.08

13

De leerlingen voeren logistieke taken uit met inbegrip van voorraadbeheer.

toepassen

BK7_02.09

De leerlingen passen wetenschappelijke kennis in functie van hun werkzaamheden toe.

- toegepaste anatomie en fysiologie in functie van de farmaceutisch technisch assistent
- toegepaste biologie in functie van de farmaceutisch technisch assistent
- toegepaste chemie in functie van de farmaceutisch technisch assistent
- toegepaste fysica in functie van de farmaceutisch technisch assistent
- toegepaste microbiologie in functie van de farmaceutisch technisch assistent
- toxicologie in functie van de farmaceutisch technisch assistent
- studie van organische en anorganische geneesmiddelen

toepassen

Samenhang 'doelen die leiden naar een of meer erkende beroepskwalificaties' – leerplandoelen

Nummer doel CD	Doel CD	Leerplandoel/subdoel
1	De leerlingen werken in teamverband met aandacht voor de organisatiecultuur, communicatie en procedures.	BK7_01.01
2	De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.	BK7_01.02
3	De leerlingen handelen economisch en duurzaam.	BK7_01.03
4	De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.	BK7_01.04
5	De leerlingen bouwen de eigen deskundigheid op.	BK7_01.05
6	De leerlingen handelen volgens de professionele en deontologische code.	BK7_02.01
7	De leerlingen handelen en communiceren professioneel binnen een patiëntgerichte zorgrelatie.	BK7_02.02
8	De leerlingen plannen en organiseren de opgedragen taken.	BK7_02.03
9	De leerlingen interpreteren geneesmiddelenvoorschriften en voeren ze uit.	BK7_02.04
10	De leerlingen leveren OTC, voedingssupplementen, parafarmaceutische producten en medische hulpmiddelen af.	BK7_02.05
11	De leerlingen voeren magistrale bereidingen uit, etiketteren en verpakken ze.	BK7_02.06
12	De leerlingen voeren administratieve taken uit.	BK7_02.07
13	De leerlingen voeren logistieke taken uit met inbegrip van voorraadbeheer.	BK7_02.08
14	De leerlingen passen wetenschappelijke kennis in functie van hun werkzaamheden toe.	BK7_02.09

Aanvullende onderliggende kennis De opgenomen kennis staat steeds in functie van de specifieke vorming van deze studierichting.	In leerplandoel / subdoel
Beschermingsmaatregelen	BK7_01.04
Deontologisch kader met betrekking tot de uitoefening van het beroep	BK7_02.01
Dermatologische producten	BK7_02.05
Dierengeneesmiddelen	BK7_02.05
Diversiteit in functie van patiëntencontact	BK7_02.02
Farmaceutische producten en hun posologie	BK7_02.04
Farmaceutische tarificatie	BK7_02.07
Farmaceutische technologie	BK7_02.06
Farmaceutische zorg: principes	BK7_02.02
Farmaceutisch rekenen	BK7_02.06
Farmacologie in functie van de farmaceutisch technisch assistent	BK7_02.05
Fytofarmaceutische producten	BK7_02.05
Gebruik van richtlijnen: farmaceutische handelingen, nosocomiale infecties, preventieve maatregelen	BK7_02.01
Homeopathie	BK7_02.05
Medische hulpmiddelen	BK7_02.05
Productpresentatie en merchandising	BK7_02.05
Regelgeving met betrekking tot de uitoefening van het beroep	BK7_02.01
Reglementering van geneesmiddelen met een bijzonder statuut	BK7_02.01
Reinigings- en ontsmettingsrichtlijnen	BK7_01.04
Richtlijnen van goede farmaceutische praktijkvoering	BK7_02.03
Steriliteit: principes	BK7_01.04
Studie van organische en anorganische geneesmiddelen	BK7_02.09
Toegepaste anatomie en fysiologie in functie van de farmaceutisch technisch assistent	BK7_02.09
Toegepaste biologie in functie van de farmaceutisch technisch assistent	BK7_02.09
Toegepaste chemie in functie van de farmaceutisch technisch assistent	BK7_02.09
Toegepaste fysica in functie van de farmaceutisch technisch assistent	BK7_02.09
Toegepaste microbiologie in functie van de farmaceutisch technisch assistent	BK7_02.09
Toxicologie in functie van de farmaceutisch technisch assistent	BK7_02.09
Voedings- en hulpstoffen	BK7_02.05

Concordantie beroepskwalificatie – leerplandoelen

In de derde graad arbeidsmarktgerichte finaliteit worden competenties van 1 of meerdere beroepskwalificaties / deelkwalificaties gerealiseerd. Met het oog op het uitreiken van een bewijs van beroepskwalificatie, een bewijs van deelkwalificatie of een bewijs van competenties is het nodig te weten welke leerplandoelen verband houden met de competenties van de beroepskwalificatie.

Een concordantie tussen de leerplandoelen en de beroepskwalificatie(s) is terug te vinden op de website van het GO!.

Minimale materiële vereisten

Voor het realiseren van de leerplandoelen is er nood aan voldoende materialen en de nodige uitrusting opdat deze kwaliteitsvol kunnen gerealiseerd worden. Voor de school is het belangrijk dat ze in kaart brengt welke materialen en uitrusting er minimaal nodig zijn om de leerplandoelen te kunnen realiseren.

Deze materialen en uitrusting hoeven niet noodzakelijk op school aanwezig te zijn. De school kan immers ook gebruik maken van materialen en uitrusting die aanwezig zijn op andere locaties zoals bijvoorbeeld andere scholen, infrastructuur van de gemeente, bedrijven...

Op de GO! Navigator worden er, voor deze doelen waarvoor dit relevant is, suggesties gedaan met betrekking tot het in kaart brengen van de minimale materiële vereisten.

Vakkenkoppeling

De vakkenkoppeling is terug te vinden op de website van het GO! (rubriek leerplannen).

Pedagogisch – didactische ondersteuning

Een pedagogisch – didactische ondersteuning is terug te vinden in de GO! Navigator.